

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Plzeň 25.7.2011
čj. SRS 046284/2011

Oblastní odbor SRS

Slovanská alej 2179/20

326 00, Plzeň

Zpráva č. 15 oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 11.7.–24.7.2011

1. Počasí

V celém sledovaném období panovalo proměnlivé počasí s častými srážkami. Velmi teplé počasí v první polovině úvodního týdne vystřídal ochlazení. Srážky bouřkového charakteru byly lokálně velice intenzivní. V druhém týdnu přeháňky a trvalejší silné dešťové srážky místy působily vylití menších toků z koryt. Koncem období dešťové srážky ustávají a nadále pokračuje chladné počasí s na červenec podprůměrnými odpoledními teplotami jen okolo 20 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Začíná sklizeň ozimé řepky (vlhkost semen je vysoká), ozimé pšenice a ječmene jarního. Sklizená zrna je nutno dosušet z důvodu nepříznivého počasí. Je dokončována sklizeň ozimého ječmene. Lokálně znemožňují rozbahněné pozemky přístup sklizňové techniky na pole a pokračování ve žních. Některá pole jsou silně podmáčená a stojí na nich kaluže vody. V těchto místech rostliny žloutnou a špatně rostou. V pravidelných sledech probíhají aplikace proti plísni bramborové a mandelince bramborové. Některé porosty jsou poškozeny (polehlé) v důsledku bouřek a intenzivních dešťových přeháněk.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 77-87)

Místa již začala sklizeň pšenice ozimé. Zrno je z důvodu dešťů stále měkké. Vlhké počasí napomáhá rozvoji černí obilnin (*Alternaria* sp.) v klasech, snětivosti pšenice rodu *Tilletia* (*Tilletia tritici*, *Tilletia controversa*, *Tilletia laevis*) a růžovění klasů pšenice (*Fusarium* spp.) na bázích stébel pšenice ozimé. Ojediněle začínají zrna i porůstat nastojato. V okrese Tachov zjištěn na stéblech střední výskyt růžovění klasů pšenice (*Fusarium* spp.) a na klasech zde pozorován jen slabý výskyt této choroby (Velký Rapotín, 22.7.). Velmi slabý výskyt této choroby sledován v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.). V okrese Cheb (Úval, 12.7.) zjištěn slabý výskyt tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*). Slabý výskyt mazlavé snětivosti pšenice (*Tilletia tritici*) zaznamenán v klasech v okrese Domažlice (Hlohová, 22.7.). Stále probíhá nálet samců obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) do feromonových lapáků téměř na všech pozorovacích bodech.

JEČMEN OZIMÝ (RF 87-99)

Je dokončována sklizeň ječmene ozimého. Ve feromonových lapácích téměř na všech pozorovacích bodech jsou zaznamenávány úlovky samců obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*).

JEČMEN JARNÍ (RF 75–87)

Začíná sklizeň porostů ječmene jarního. Vlhké počasí napomáhá rozvoji černí obilnin (*Alternaria sp.*) v klasech. Ve feromonových lapácích téměř na všech pozorovacích bodech jsou zaznamenávány úlovky samců obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 69-85)

Slabý výskyt samců obaleče hrachového (*Cydia nigricana*) zaznamenán ve feromonových lapácích na Domažlicku (Srbice u Kolovče, 12.7.).

Monitoring letu imag se provádí pomocí feromonových lapáků, 2krát týdně se zaznamenává počet odchycených samců.

Insekticidní zásah je třeba zvážit, pokud je zaznamenáno více než 6 samců ve dvou feromonových lapácích za den. Chemické ošetření musí být cíleno proti líhnoucím se housenkám, ošetřuje se tedy 7-10 dnů po kritickém přírůstku náletu.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 81-85)

Začíná sklizeň porostů řepky ozimé. Porosty řepky jsou lokálně poškozené dešti, kroupami a následným výdolem semen. Místy dochází také ke zmlazování porostů a pěstitelé přistoupili k desikaci. Narůstá napadení šesulí plísni šedou (*Botryotinia fuckeliana*) – na pozorovacím bodě na Tachovsku napadeno 50 až 70 % šesulí. Slabý výskyt této choroby sledován na pozorovacím bodě v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.) a Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.). Rovněž ostatní houbové choroby jsou na vzestupu. Střední výskyt černě řepkové (*Alternaria brassicae*) zjištěn na Rokycansku (Mirošov, 12.7.) a slabý výskyt v okrese Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.) a Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.). Pozorován slabý výskyt fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*) v okrese Tachov (Dlouhý Újezd, 13.7.) a Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 21.7.). Výskyt hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*) zatím na pozorovacích bodech slabý (okres Karlovy Vary, Sedlo u Toužimi, 21.7. a okres Tachov, Dlouhý Újezd, 13.7.).

MÁK SETÝ (RF 64-70)

Na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – jih (Únětice u Blovic, 19.7.) zjištěn škodlivý výskyt helminthosporiové nekrózy máku (*Pleospora papaveracea*). Slabý výskyt žlabatky stonkové (*Timaspis papaveris*) pozorován v okrese Plzeň – sever (Křelovice u Pernarce, 22.7.).

Ochrana: proti dospělcům žlabatek se ošetřuje před naklazením vajíček do stonků máku.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 41-81)

Jsou desikovány první ranné odrůdy brambor v okrese Plzeň – sever. Probíhá ošetřování proti plísni bramborové (*Phytophthora infestans*). S fungicidním ošetřením se zároveň používají insekticidy, převážně pyrethroidy, proti přenašečům viróz a mandelince bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*) proti imagu a larvám. Výskyt plísňe bramborové (*Phytophthora infestans*) hlášen ze všech okresů. Silné výskyty plísňe bramborové v porostech brambor drobných pěstitelů pozorovány v různých místech okresu Rokycany.

Ošetřujte podle programu “Prognóza výskytu plísňě bramboru“:
<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html>

Z důvodu dešťů se šíří **bakteriální černání stonku (*Erwinia carotovora*)** - hlášeno z okresu Plzeň – sever (Radčice u Plzně). Ohniskový silný výskyt larev **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** pozorován v okrese Tachov (Částkov u Tachova, 13.7.). Ohniskový střední výskyt tohoto škůdce hlášen z Tachovska (Úšava, 12.7.). Výskyt larev tohoto škůdce hlášen téměř ze všech okresů.

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4krát na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Ošetření se provádí v době maxima líhnutí larev, tj. v době, kdy vylíhlé larvy dosáhnou 3. stupně (L₃). Ošetření by mělo být ukončeno do doby, než začnou převládat larvy L₄.

Chemickou ochranu je třeba využívat až při hospodářsky významném výskytu mandelinky bramborové, to je při výskytu 5000 larev na 1 ha. Chemické přípravky, respektive jejich účinné látky, je nutné střídat v rámci antirezistentní strategie a omezit jejich použití za vysokých teplot, zejména v případě pyretroidů.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 75-79)

V okrese Tachov (Velké Dvorce, 14.7. a 21.7.) pozorován slabý výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**. Slabý výskyt **padlí jabloňového (*Podosphaera leucotricha*)** pozorován v okrese Tachov (Velké Dvorce, 14.7. a 21.7.). Slabý výskyt **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** pozorován v sadu v okrese Tachov (Velké Dvorce, 21.7.).

Kontroluje se 100 letorostů (na 5 místech 20 letorostů z 1 stromu).

*Ošetření se provede při napadení koloniemi mšic 2 a více % letorostů, u mšice jabloňové (*Aphis pomi*) 10 a více %.*

V okrese Tachov pozorován výskyt **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** – (Velké Dvorce, 21.7.). Slabý výskyt samců **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** zjištěn ve feromonových lapácích v okrese Tachov (Velké Dvorce, 21.7.) a Plzeň – jih (Nebílovy, 14.7.).

Sledování letu dospělců obaleče zimolézového do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9.

Základem ochrany je jedno ošetření proti první generaci škůdce. Ovicidní ošetření je nutné provést ihned při zjištění úlovku nejméně 10 motýlků/lapák/1-4 ha za 3-4 dny. Larvicidní ošetření se provádí při zjištění SET 2.100 HS od doby úlovku nejméně 10 motýlků na lapák/1-4 ha za 3-4 dny. V případě potřeby je možné provést preventivní ovicidní ošetření v době zvýšeného úlovku motýlků, nebo preventivní larvicidní ošetření při zjištění SET 2.100 HS od doby zvýšeného úlovku v lapácích.

Byl zaznamenán střední výskyt **obaleče jabloňového (*Argyroplote variegana*)** ve feromonových lapácích na Tachovsku (Velké Dvorce, 18.7.). Rovněž zde bylo zaznamenáno slabé poškození plodů tímto škůdce. V okrese Plzeň – jih (Nebílovy, 12.7., 14.7., 19.7. a 21.7.) byl zaznamenán slabý výskyt samců tohoto škůdce ve feromonových lapácích.

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9.

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7-12 dní po vrcholu letové vlny.

V sadu Nebílovy (okres Plzeň - jih, 12.7., 19.7. a 21.7.) a Velké Dvorce (Tachovsko, 18.7. a 21.7.) zjištěn slabý výskyt dospělců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve

feromonových lapácích. V sadu Velké Dvorce rovněž zjištěno slabé poškození plodů tímto škůdcem.

*Sledování letu dospělců **obaleče jablečného** do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.*

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Peckoviny

SLIVOŇ (RF 79-81)

Byl zaznamenán slabý výskyt **obaleče východního (*Cydia molesta*)** ve feromonových lapácích v okrese Plzeň – jih (Nebílovy, 12.7. a 14.7.). **Obaleč švestkový (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapácích zaznamenán ve slabé intenzitě na Tachovsku (Tachov a Halže, 14.7., 19.7. a 22.7.) a Plzni – jihu (Nebílovy, 14.7., 19.7. a 21.7.).

*Sledování letu dospělců **obaleče švestkového** do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.*

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Zuzana Pšererová